

CZEGO I JAK
BĘDZIEMY SIĘ UCZYĆ?

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZE LEKCJI GEOGRAFII dla III etapu edukacyjnego w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Dominujące cechy rzeźby Polski i główne czynniki rzeźbotwórcze.

Klasa III, Blok I. Dział XIII (1)

Cele: Określenie dominujących cech ukształtowania powierzchni Polski. Wskazanie wpływu procesów geologicznych na rzeźbę głównych jednostek fizyczno-geograficznych. Uczeń:

- lokalizuje na mapie główne regiony fizycznogeograficzne Polski, ich zasięg, wybrane obiekty;
- przedstawia dominujące cechy rzeźby i podkreśla jej zróżnicowanie;
- wyjaśnia wpływ procesów wewnętrznych i zewnętrznych na ukształtowanie powierzchni
- głównych jednostek fizycznogeograficznych Polski;
- omawia zależności pomiędzy budową geologiczną a rzeźbą terenu;
- określa znaczenie pojęcia: region geograficzny;
- sprawnie korzysta z systemu GIS (technologia cyfrowa).

Metody/Techniki/Formy pracy: burza mózgów, praca z mapą, praca z tekstem podręcznika, GIS – pracach multimediami (smartfony, Internet – np. Wikipedia, aplikacja Google Earth do wyszukiwania zdjęć satelitarnych, aplikacje mapowe, np. Google Maps, tablica interaktywna); w grupach, indywidualna; dyskusja moderowana, prezentacja.

Środki dydaktyczne: mapa ścienna fizyczna Polski, mapy w atlasie, podręcznik, rzutnik, laptop z dostępem do Internetu, prezentacja multimedialna.

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Faza wstępna: (10 min.)

- Nauczyciel, nawiązując do tematu lekcji, odwołuje się do wiedzy uczniów z programu podstawowego i prosi, aby metodą burzy mózgów uczniowie przypomnieli sobie cechy rzeźby Polski oraz czynniki, które ją ukształtowały. Tablica jest podzielona na pół: lewa połowa – CECHY RZEŻBY; prawa połowa – CZYNNIKI RZEŻBOTWÓRCZE. Powstaje lista cech i czynników.
- Uczniowie łączą czynniki z cechą rzeźby.
- Nauczyciel: podsumuj pracę uczniów, przypomnij cechy rzeźby Polski – pasowość krain geograficznych.
- Nauczyciel dzieli klasę na grupy 6-osobowe, które skupiają się wokół sześciu laptopów z dostępem do Internetu. Grupy same wybierają lidera, który będzie

kierował pracą swoich kolegów oraz moderował dyskusję podczas prezentacji efektów współpracy.

Faza realizacji: Każdej grupie nauczyciel przydziela jeden pas ukształtowania powierzchni Polski. Wyjaśnia, że na lekcji opracowują strategie zbierania materiałów i przygotowanie do prezentacji podczas omawiania kolejnych tematów lekcji. W oparciu o różne źródła informacji, uczniowie opracowują wskazany pas rzeźby Polski według punktów:

1. Nazwa pasa;
2. Przygotowanie krótkiej prezentacji multimedialnej o przydzielonym pasie rzeźby;
3. Zaprezentowanie charakterystyki wskazanego pasa ukształtowania Polski na forum klasy z wykorzystaniem tablicy interaktywnej.

Uczniowie prezentują swoje prace.

Faza podsumowująca: (10 min.) Nauczyciel sprawdza stopień opanowania zagadnienia.

Komentarz metodyczny

Ważne: uczniowie mogą prezentować opracowane materiały na kolejnej lekcji. Zastosowanie burzy mózgów w postaci wypisywania zapamiętanych informacji na kartkach samoprzylepnych jako wstępu do lekcji jest elementem wspierającym uczniów ze SPE, ośmiela ich i motywuje do pracy. Zastosowanie pracy w grupach rozwija samodzielność, kreatywność, umiejętność współpracy, negocjacji, kompromisu, argumentowania. Z kolei możliwość korzystania z Internetu do wykonania zadań na lekcji rozwija umiejętności językowe, talenty z zakresu TIK, w tym GIS, angażuje wszystkich uczniów do pracy, w szczególności uczniów z problemami w nauce geografii, ale lubiących i potrafiących korzystać z różnych portali i programów internetowych oraz oprogramowania tablicy interaktywnej.

Kompetencje w zakresie: rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.